

Viborg Kommune
Skals Børnehuse

PÆDAGOGISK LÆREPLAN 3-6 ÅR

Hjernen&Hjertet

RAMBOLL

Indholdsfortegnelse

1 INDLEDNING	3
1.1 Indledning	3
1.2 Værdier	4
1.3 Pædagogiske principper	4
1.4 Læringsforståelse	5
2 GENERELLE RAMMER FOR ARBEJDET MED DE SEKS LÆREPLANSTEMAER	7
2.1 DE OVERORDNEDE LÆRINGSMÅL	7
2.2 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR BØRN MED SÆRLIGE BEHOV	7
2.3 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR METODER OG AKTIVITETER TIL INKLUSION	8
2.4 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR SPROGINDSATSEN	8
2.5 ARBEJDET MED OVERGANGE OG SAMMENHÆNG	9
2.6 METODER OG AKTIVITETER I ARBEJDET MED OVERGANGE OG SAMMENHÆNG	9
3 PRIORITERING, DOKUMENTATION OG EVALUERING AF ARBEJDET MED DE SEKS LÆREPLANSTEMAER	11
3.1 FAKTA OM INSTITUTIONEN	11
3.2 PRIORITERING - LÆREPLANER	11
3.3 VÆRKTØJER TIL DOKUMENTATION	11
3.4 METODER TIL EVALUERING	12
3.5 DAGTILBUDETS ANVENDELSE AF EVALUERING TIL UDVIKLING AF DEN PÆDAGOGISKE PRAKSIS	12
4 MÅLSÆTNINGER FOR DE ENKELTE LÆREPLANSTEMAER	13
4.1 ALSIDIG PERSONLIG UDVIKLING	13
4.2 SOCIALE KOMPETENCER	14
4.3 SPROGLIG UDVIKLING	15
4.4 KROP OG BEVÆGELSE	16
4.5 NATUR OG NATURFÆNOMENER	17
4.6 KULTURELLE UDTRYKSFORMER OG VÆRDIER	18
5 ARBEJDET MED ET GODT BØRNEMILJØ SOM EN INTEGRERET DEL AF DET PÆDAGOGISKE ARBEJDE	20
5.1 ARBEJDET MED ET GODT BØRNEMILJØ	20
5.2 ARBEJDET MED BØRNEMILJØVURDERINGER	20
6 AFSLUTNING	21

1 INDLEDNING

1.1 Indledning

Kommunens fastsatte indledning

Den pædagogiske læreplan skal ses som et arbejdsredskab til at kvalificere og dokumentere 0-6-åriges læring og udvikling. Vi har i Viborg Kommunes Dagtilbud særlig fokus på de læringsmiljøer, vi tilbyder børnene. Læreplanen skal sikre, at børnenes trivsel, udvikling og læring er i fokus, så børnene i samarbejde med forældre bliver rustet til at mestre de udfordringer, de møder. Læreplanen skal bruges som et dagligt, pædagogisk redskab til planlægning, refleksion, evaluering og dermed til udvikling af kvaliteten i de læringsmiljøer, vi tilbyder børnene.

I Dagtilbud i Viborg Kommune rettes blikket mod kerneopgaven – opgaven vi løser sammen til gavn for barnet. Når vi udarbejder den pædagogiske læreplan, skal vi have forståelse for kerneopgaven, og bevidstheden om, hvordan vi sammen løser opgaven, skal være indeholdt i de opstillede mål og tiltag.

Ledelsen bør sikre, at bestyrelsen får forelagt det arbejde, som ledelse og personale foretager i forbindelse med udarbejdelsen, godkendelsen, evalueringen og opfølgningen af den pædagogiske læreplan.

Denne pædagogiske læreplan er gældende for perioden 2017 til 2018.

Dagtilbuddets indledning

Skals Børnehuses læreplan er denne gang en fælles læreplan, gældende for alle 3 huse.

Læreplanen er blevet til på personalemøder, hvor det pædagogiske personale er delt op i 3 grupper på tværs af husene. Læringsmålene er ens for 0 - 6 års området. Tiltag og tegn målrettes aldersgrupperne. Denne læreplan afspejler det forestående arbejde, hvor vi er i en proces, hvor vi skal formulere og tegne et nyt fælles børnehus.

Illustration 1

1.2 Værdier

Kommunens fastsatte værdier

Værdisættet fra "Lys i øjnene" udgør det fælles grundlag for arbejdet med børn i Viborg Kommune:

- Ethvert barn er unikt og kompetent og skal mødes som sådan.
- Børn deltager aktivt i sunde fællesskaber. Derfor vil vi skabe sammenhæng og helhed i børns liv.
- Børn er forældrenes ansvar. Derfor samarbejder vi med forældrene om deres børns udvikling og trivsel.
- Børn møder engagerede og faglig kompetente voksne. Derfor anvender vi den viden, der virker.
- Alle arbejder målrettet med en sundhedsfremmende, forebyggende og tidlig indsats. Derfor har vi særligt fokus på det brede tværfaglige samarbejde i nærmiljøet.

Derudover er "Det Strategiske Hus" Viborg Kommunes samlede vision, mission og strategi for dagtilbud. Vi vil:

- Være anerkendende og fokusere på børnenes ressourcer.
- Understøtte læring i børnefællesskaber.

Dagtilbuddets værdier

Troværdighed og gensidig respekt ser vi som helt grundlæggende for, at vi kan lykkes som pædagogisk personale i samværet med børnene, i samarbejdet med forældrene og i personalegruppen. Engagement ser vi som den drivkraft, der sikrer, at vi hver dag kan møde barnet, forældrene og hinanden med empati og faglig nysgerrighed. Vi ved, at disse værdier vil være at finde som en rød tråd gennem denne pædagogiske læreplan.

1.3 Pædagogiske principper

Kommunens fastsatte pædagogiske principper

1. Princip: Det pædagogiske arbejde skal tilrettelægges, så det enkelte barn sikres den bedst mulige udvikling og læring i hele dets hverdag.
2. Princip: Der skal være fokus på at skabe de bedst mulige læringsmiljøer, hvor der tages hensyn til barnets perspektiv og det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø.
3. Princip: De professionelle guider alle børn i forhold til at opleve værdien af fællesskab.
4. Princip: Dialog og samarbejde med forældre og netværk er en naturlig del af arbejdet med at sikre børns trivsel og læring.
5. Princip: Der fremmes en kultur, hvor arbejdet med IT er en naturlig del af det daglige arbejde.

Dagtilbuddets pædagogiske principper

1. Princip: Barnet er deltager i daglige gøremål og aktiviteter, hvor der tages højde for nærmeste udviklingszone.
2. Princip: Når der fysiske børnemiljø belyses, iagttager det pædagogiske personale, hvor de attraktive legesteder er både ude og inde. Løbende bliver det psykiske børnemiljø belyst ved hjælp af DCUM's børneinterview guide. Børnenes produkter hænges i børnehøjde, som dokumentation for det æstetiske børnemiljø.
3. Princip: Det pædagogiske personale bevæger sig i de 3 læringsrum. Det betyder at barnet bliver guidet til deltagelse i fællesskaber, på egne præmisser og udviklingstrin.

4. Princip: Ved hjælp af strukturen i Tidlig Opsporing og Indsats, arbejdes der tæt sammen med forældrene, hvis der er bekymringspunkter. Der udfærdiges en fælles handleplan og der følges op med evalueringsmøder og eventuelt ny handleplan. I hverdagen, inviteres forældrene med til at deltage, enten i dagligdagen, eller på ture ud af huset.
5. Princip: It er ikke opprioriteret, da børnene ikke har nok adgang til Ipads og pc.

1.4 Læringsforståelse

Kommunens fastsatte læringsforståelse

Jf. "Læreplaner og pædagogisk praksis - En vejledning til det pædagogiske personale i Dagtilbud":

Tidlig læring er centralt for udvikling af børns potentialer og kompetencer. Oplevelsen af tryghed og tillid er de bedste betingelser for læring og udvikling. Tilknytningen er af stor betydning for børns udviklings- og læringsprocesser.

Læring handler om dannelse og udvikling og er en forandringsproces, der fremmer tilegnelsen af nye kompetencer. Det er en proces, hvor barnet omformer og udvikler sin viden, forståelse og færdigheder.

Begreberne læring og udvikling går hånd i hånd. Barnet lærer, når det udvikler sig og udvikler sig, når det lærer. Begrebet læring kan også være et synonym for socialisering og/eller dannelse og knytter sig til barnets refleksion, handlinger og identitet.

En af de grundlæggende tanker bag den pædagogiske læreplan er, at hvert barn er medskabere af sin egen læring – en læring, som personalet skal støtte, guide og udfordre, hvad enten der er tale om planlagte aktiviteter eller spontant opståede situationer. Derfor har hele læringsmiljøet en betydning for børnenes udvikling og læring.

Ved læringsmiljø forstås bredt dagtilbuddets kultur og atmosfære, personalets rolle, de fysiske rammer, organiseringen og de metoder, der bliver brugt i de enkelte dagtilbud til at fremme børnenes læring.

Man kan også sige, at læring på en gang foregår i et spændingsfelt mellem det kognitive, psykodynamiske og samfundsmæssige - altså mellem barnets erkendelse, mestring, motivation, følelser og omgivelserne.

Dagtilbuddets læringsforståelse

I børnehaven sker børns læring gennem en vekselvirkning mellem tilrettelagte aktiviteter og egne spontane oplevelser og leg. Vi tager udgangspunkt i det, der optager børnene i dagligdagen og tilrettelægger ofte aktiviteterne efter det. Det er samtidig vores opfattelse, at det de voksne er engageret i ofte tiltrækker børnene. På denne måde er der samspil mellem voksen- og barneperspektiv.

Illustration 2

	Børn har ringe indflydelse på form og indhold	Børnene har høj indflydelse på indhold og form
De voksne har høj grad af indflydelse på indhold og form	1. Læringsrum Voksenskabtlæring. Den voksne går foran barnet. Den voksne har sat et bestemt indhold på programmet. Børnene skal lære noget bestemt.	2. Læringsrum Voksenstøttet læring. Den voksne går ved siden af barnet. Den voksne støtter og udvikler sammen med børnene. Børnenes medbestemmelse er medtænkt i projekter og aktiviteter. Støtte børns læring gennem samtaler. F.eks. følge børnenes spor.
De voksne har lav grad af indflydelse på indhold og form		3. Læringsrum Leg og spontane oplevelser. Den voksne går bag ved barnet. Den voksne skaber muligheder og udfordringer gennem tilrettelæggelse af et miljø for leg og oplevelser. De pædagogiske handlinger ligger underforstået i miljøet. F.eks. ved overvejelser over legepladsens indretning.

Fig. 1: De tre læringsrum (Basil Bernstein 2001)

2 GENERELLE RAMMER FOR ARBEJDET MED DE SEKS LÆREPLANSTEMAER

2.1 DE OVERORDNEDE LÆRINGSMÅL

Kommunens fastsatte overordnede læringsmål

For at børnene kan mestre eget liv og bliver robuste, har det jf. "Læreplaner og pædagogisk praksis - En vejledning til det pædagogiske personale i Dagtilbud" betydning, at:

- de professionelle gennem fællesskabet giver børnene mulighed for at lære at samarbejde og være en del af et struktureret og ustruktureret samvær
- de professionelle giver børnene mulighed for, at de kan mærke sig selv, sætte ord på følelser og behov
- de professionelle giver børnene mulighed for at tænke over egne handlinger og have omtanke for andre.

Disse almene kompetencer bliver udviklet i læringsmiljøer, hvor børn og voksne er sammen om aktiviteter, der stimulerer barnets sprog, motorik, viden om natur og naturfænomener samt kunst og kultur.

Jf. "Lys i øjnene" er det Byrådets mål:

- at børn bliver så dygtige, som de kan, trives og bliver livsduelige voksne. Det gør vi ved at inddrage og aktivere børnene i læringsprocessen og lade dem anskueliggøre den
- at børn, forældre og professionelle indgår i et forpligtende samarbejde. Det gør vi bl.a. ved at sætte ind på sprogområdet og herunder yde en særlig indsats for familier med flere sprog

Dagtilbuddets overordnede læringsmål

Alle udvikler sig i relationer, derfor er dagligdagen struktureret på en måde, så barnet/børnene oplever både små og større fællesskaber i løbet af en dag.

Personalet følger barnets spor, med anerkendelse og empati, for de følelser og behov barnet/børnene har.

2.2 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR BØRN MED SÆRLIGE BEHOV

Kommunens fastsatte læringsmål for børn med særlige behov

Jf. TOPI (Tidlig opsporing og indsats) arbejder vi ud fra tre grundlæggende værdier:

1. Barnets adfærd ses i den sociale kontekst, hvori barnet indgår. Fokus på barnets ressourcer og ikke dets mangler.
2. Forældrene er aktive samarbejdspartnere. Forældrene er en ressource.
3. Det tværfaglige professionelle samarbejde og de tværfaglige ressourcer vægtes højt. Der skabes fælles begreber og forståelse af hinandens praksis.

I forhold til børn, som viser tegn på mistrivsel, skal analysemodellen anvendes til at undersøge barnets signaler som grundlag for en tidlig indsats.

Dagtilbuddets læringsmål for børn med særlige behov

For børn med særlige behov er overgangs skemaerne og trivselsmålingerne (TOPI), et vigtigt arbejdsredskab, hvor de pædagogiske tiltag synliggøres og derved videreføres eller ændres i ny kontekst.

Forældrene er de vigtigste deltager, da de er eksperter i deres eget barn.

Der udfærdiges handleplaner, planlægges opfølgningsmøder afholdes fokusgruppemøder, hvor alle professionelle omkring barnet sammen med forældrene deltager.

Er der et barn der ikke er i trivsel afholdes der samtaler med forældrene, for at kortlægge og udfærdig en handleplan, for at sikre at barnet igen kommer i trivsel.

Det pædagogiske personale tilrettelægger en hverdag for barnet, så det bliver en del af et fællesskab. Barnets spor følges, så barnet vokser og anerkendes for det, det kan.

2.3 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR METODER OG AKTIVITETER TIL INKLUSION

Dagtilbuddets metoder og aktiviteter til inklusion:

- Det pædagogiske personale tager udgangspunkt i barnets behov og ressourcer.
- Der arbejdes i små grupper med planlagte aktiviteter.
- Spontane og planlagte fællesoplevelser.
- Det pædagogiske personale gør bevidst brug af de tre læringsrum.
- Barnets udvikling og trivsel tages op på, stuemøder, personalemøder og evt. på fokusgruppemøder.
- Der afholdes jævnlige forældresamtaler og netværksmøder.

2.4 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR SPROGINDSATSEN

Kommunens fastsatte sprogindsats

Alle 3-årige skal sprogvurderes. Det anbefales, at de 3-årige - når vurderingen viser, at de har behov for en særlig eller fokuseret sprogindsats - revurderes ved en 5-årsscreening. Det er lederens ansvar at udføre sprogvurderingen og sætte en eventuel sprogindsats i værk. Til sprogvurderingen anvendes Rambølls modul, og den foretages af en pædagog i institutionen.

Dagtilbuddets sprogindsats

Alle de børn der har været i dagpleje, tilbydes en sprogscreening som 3,3 år. Den laves af barnets primærvoksen. De børn der kommer fra vuggestuen, bliver tilbudt sprogscreening inden børnehavestart.

Sprogpædagogen tilrettelægger et sprog forløb, i samarbejde med tale- og høre konsulenten, for de børn der har brug for særlig eller fokuseret indsats.

De børn der skal have fokuseret eller særlig indsats sprogscreenes igen som 5 årig. Alle flersprogede børn sprogscreenes ligeledes som 5 årig.

2.5 ARBEJDET MED OVERGANGE OG SAMMENHÆNG

Kommunens fastsatte arbejde med overgange og sammenhæng

Det er Byrådets mål, at der er sammenhæng og helhed i børnenes liv. Det gør vi ved at arbejde systematisk med at skabe gode overgange for børn og inddrage forældrene i det arbejde.

I Viborg Kommune ønsker vi, at der opstilles mål for overgange mellem dagpleje og børnehus for at sikre, at alle børn får den bedst mulige overgang fra et dagtilbud til et andet. For at sikre at vigtig viden ikke går tabt i overgangene, har Viborg Kommune udviklet en fælles overgangsmodel og et fælles overgangsskema i forbindelse med TOPI.

Dagtilbuddets arbejde med overgange og sammenhæng

Vi afholder overleverings samtaler hvor forældre og de involverede fagpersoner deltager.

Forældre og dagplejere inviteres til flere besøg i børnehuse, inden børnehavestart.

I overgangen fra Børnhave til skole/SFO, er det skolen der inviterer forældre og primærpædagogen, til overgangs samtale. Er der børn der ikke er i travlhed eller har særlige behov, inviterer børnehaven til overleveringssamtale, hvor forældre og andre fagpersoner omkring barnet deltager.

Forældrerådet arrangerer en fællesdag for alle førskolebørnene på Naturskolen i Unddalslund, hvor dagen afsluttes med forældrekafe og fælleshygge.

2.6 METODER OG AKTIVITETER I ARBEJDET MED OVERGANGE OG SAMMENHÆNG

Dagtilbuddets metoder og aktiviteter i arbejdet med overgange og sammenhæng

Overgangen fra dagplejen /Vuggestuen til børnehaven:

Der afholdes overleveringssamtale mellem dagplejer/vuggestuen, forældre og børnehaven. Forældre og dagplejer/vuggestuen udfylder overgangsskemaet jf. TOPI, som udgangspunkt i overleveringen

Dagplejen besøger børnehaverne mindst en gang med de børn der skal i børnhave.

Hver forår og efterår inviteres dagplejerne til at besøge børnehaverne.

Vuggestuebørnene kommer på besøg i børnehaven flere gange, når de er klar til det, dog senest en mdr. før starten i børnehaven.

Overgangen fra børnehaven til skole/SFO

Der afholdes overleveringssamtale mellem forældre, børnhave og skole/SFO. jfv TOPI.

For børn i udsatte positioner/særlige behov, indbydes til særlige overleveringsmøder, hvor alle fagpersoner, der er involveret i barnet deltager.

Overleveringsskemaet afleveres, med forældrenes tilladelse, til skolen inden skolestart.

Førskolebørnene besøger skolen flere gange op til skolestart.

Førskolebørnene deltager i aktiviteter på skolen.

Illustration 3

3 PRIORITERING, DOKUMENTATION OG EVALUERING AF ARBEJDET MED DE SEKS LÆREPLANSTEMAER

3.1 FAKTA OM INSTITUTIONEN

Dagtilbuddets beskrivelse:

Skals Børnehuse består af Børnehaven Rosengården, Skovbørnehaven Fredly og den integrerede institution Kærhuset. Skals Børnehuse, har en normering i Rosengården på 40 børn, Fredly på 30 børn, Kærhusets børnehaveafdeling på 40 børn og vuggestuen på 12 børn.

Det faktuelle børnetal er, 34 i Rosengården, 20 i Fredly og 55 i Kærhuset, hvor de 12 er vuggestuebørn. I Rosengården er der 4 ansatte, 2 medhjælpere og 2 pædagoger. I Fredly er der 4 ansatte, 3 pædagoger og 1 pædagogisk assistent. I Kærhuset er der i børnehave afdelingen ansat 3 pædagoger og 2 pædagogiske assistenter. I Vuggestuen er der ansat 2 pædagoger og en lønnet pædagogstuderende. Ledelsestimerne er fordelt med en teamkoordinator i Rosengården, en afdelingsleder i Fredly og en børnehusleder med kontor i Kærhuset.

Børnene er fordelt på 7 børnehavegrupper og en vuggestuegruppe. I Rosengården er der 2 aldersblandede børnegrupper grupper, i Fredlyer der 1 aldersblandet gruppe og en førskolegruppe og Kærhuset er der 2 aldersblandede grupper og en førskolegruppe.

Der er få børn med anden etnisk baggrund end dansk. Ligeledes er der pt. få socialt udsatte børn, og børn med særlige behov.

3.2 PRIORITERING - LÆREPLANER

Alle læreplanstemaer har bidraget lige meget til børnenes udvikling

Kommentar:

I det daglige pædagogiske arbejde og planlægning, vurderes det hvilke af læreplanstemaerne, der skal vægtes for at understøtte det enkelte barn og hele børnegruppen udvikling.

3.3 VÆRKTØJER TIL DOKUMENTATION

I forbindelse med udarbejdelsen af læreplanerne er det angivet, at følgende værktøjer særligt benyttes til dokumentation af arbejdet med læreplanerne:

- Praksisfortællinger
- Foto
- Iagttagelser/observationer
- Børneinterview

3.4 METODER TIL EVALUERING

I forbindelse med udarbejdelsen af læreplanerne er det angivet, at der er benyttet følgende metoder til at evaluere arbejdet med læreplanerne:

- ECERS
- SMTTE
- Læringshistorier
- Relationsskema

3.5 DAGTILBUDDETS ANVENDELSE AF EVALUERING TIL UDVIKLING AF DEN PÆDAGOGISKE PRAKSIS

I forbindelse med udarbejdelsen af læreplanerne er det angivet, hvordan evalueringer skal anvendes til udvikling af den pædagogiske praksis:

I forbindelse med planlægning af årshjulets temaer, udfærdiges en SMTTE (sammenhæng, mål, tegn, tiltag og evaluering), hvor vi på forhånd har fokus på bestemte læreplanstemaer og hvilke ECERS skema vi vil dokumentere ved brug af praksisfortællinger og reflekteret billedokumentation. Hvilket er med til at ændre og udvikle den pædagogiske praksis

Illustration 4

4 MÅLSÆTNINGER FOR DE ENKELTE LÆREPLANSTEMAER

4.1 ALSIDIG PERSONLIG UDVIKLING

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med alsidig personlig udvikling angivet:

For at understøtte barnets trivsel og udvikling, mødes det positivt og anerkendende af det pædagogiske personale.

Der er altid fokus på den positive tilgang og guidning af barnet, hvor det vægtes at anvise, hvad barnet må, frem for at fokusere på det der ikke ønskes.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med alsidig personlig udvikling angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

Det pædagogiske personale:

- Møder barnet positivt, således at det oplever tryghed og tillid i samspil med andre.
- Støtter barnet i at udtrykke sine meninger og ønsker overfor andre.
- Støtter barnet i at lære at tilsidesætte/udsætte egne behov og rumme andres

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: Barnet er glad for de voksne og andre børn.
2. Tegn: Barnet bevæger sig frit rundt i børnehaven
3. Tegn: Barnet oplever at blive hørt.
4. Tegn: Barnet kan sig til og fra overfor andre.
5. Tegn: Barnet kan lytte og vente på tur.
6. Tegn: Børnene trives med sig selv og hinanden.
7. Tegn: Barnet udviser empati.
8. Tegn: Barnet kan udtrykke sig sprogligt.

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med alsidig personlig udvikling angivet:

1. Tiltag: Vi arbejder anerkendende
2. Tiltag: Vi tager udgangspunkt i børnenes forskelligheder og anerkender disse.
3. Tiltag: Det pædagogiske personale støtter børnene i at dele, indgå kompromis og accepterer hinandens forskelligheder
4. Tiltag: Det pædagogiske personale tilrettelægger en hverdag, hvor der er rig mulighed for legeforløb
5. Tiltag: Barnet guides og hjælpes til at sætte ord på egne oplevelser egne og andres følelser.
6. Tiltag: Barnet lærer gennem dialog at takle forskellige situationer og følelser, som opleves i fællesskabet.
7. Tiltag: Barnet støttes i at tage individuelle valg og stå ved disse

8. Tiltag: Barnet inddrages og øver turtagning i forskellige aktiviteter

4.2 SOCIALE KOMPETENCER

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med sociale kompetencer angivet:

I samarbejde med barnets forældre har personalet fokus på de gode børne fællesskaber, således at ingen børn bliver ekskluderet af fællesskabet på grund af etnicitet, social baggrund eller særlige behov.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med sociale kompetencer angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

Det pædagogiske personale:

- Planlægger aktiviteter/projekter på tværs af grupper og alder, for at styrke samarbejdet og fællesskabet
- Opfordre barnet til hjælpsomhed og til at være gode ved hinanden.
- Støtter op om venskaber og legefællesskaber i både institution og i fritiden.
- Skaber omgivelser hvor barnet føler sig set, er trygt, respekteret og accepteret.
- Støtter og guider børnene i sociale spilleregler (turtagning, giver udtryk for egne meninger, løser konflikter verbalt)
- Arbejder anerkendende og inkluderende.

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: Børnene viser empati.
2. Tegn: Barnet indgår i relationer på tværs af alder, køn og baggrund.
3. Tegn: Barnet løser konflikter verbalt.
4. Tegn: Barnet hjælper på eget initiativ andre.
5. Tegn: Barnet kan være med til at planlægge og løse opgaver i fællesskab.
6. Tegn: Barnet viser glæde, når det møder sine venner.
7. Tegn: Barnet mestre tur tagning.
8. Tegn: Barnet trøster andre og viser omsorg.

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med social kompetence angivet:

1. Tiltag: Personalet italesætter og benævner barnets følelser.
2. Tiltag: Planlagte aktiviteter i små og store grupper.
3. Tiltag: Personalet sammensætter nye børnegrupper, for at tilbyde nye relationer.

4. Tiltag: Indretningen understøtter både små og store fællesskaber.
5. Tiltag: Personalet guider børnene i at samarbejde og løse opgaver i fællesskab.
6. Tiltag: Personalet strukturerer turtagning.
7. Tiltag: Trin for trin benyttes.
8. Tiltag: Børnene guides til at hjælpe og være gode ved hinanden

4.3 SPROGLIG UDVIKLING

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med sproglig udvikling angivet:

For at give det enkelte barn/børnene et nuanceret sprog, italesættes alle planlagte pædagogiske og dagligdagens gøremål. Barnet inviteres til dialog, for at kende og italesætte følelser og behov. For de børn der har brug for fokuseret sprogindsats, tilrettelægges sprogforløb.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med sproglig udvikling angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

Det pædagogiske personale:

- Støtter og giver barnet mulighed for at udvikle sproget gennem leg og aktiviteter i hverdagen.
- Giver barnet mulighed for at udtrykke følelser og behov ved guidning og vejledning.
- Skaber rammerne for at barnet oplever forskellige kommunikationsformer.

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: Barnet er interesseret i at lege med sproget
2. Tegn: Barnet mestre en høflig omgangstone.
3. Tegn: Barnet har kendskab til tal og bogstaver.
4. Tegn: Barnet har lyst til at fortælle om egne oplevelser.
5. Tegn: Barnet leger med sproget på eget initiativ.
6. Tegn: Barnet kan formidle sine følelser og behov

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med sproglig udvikling angivet:

1. Tiltag: Daglig samling, med rim, remser, sang, tal, bogstaver og begreber.
2. Tiltag: Sprogscreening af alle 3 årige og efter behov de 5 årige
3. Tiltag: Hverdagsdialog med det enkelte barn.
4. Tiltag: Læse og digte historier.
5. Tiltag: Spille teater for hinanden.
6. Tiltag: Dialogisk læsning.

7. Tiltag: Italesætte barnet følelser og behov.
8. Tiltag: Personalet bruger en høflig omgangstone i dialogen.

4.4 KROP OG BEVÆGELSE

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med krop og bevægelse angivet:

Bevægelse er det et vigtigt pædagogisk fokuspunkt. Personalet har fokus på at give børnene lyst og redskaber til fysisk aktiviteter, som de kan bærer videre med ind i skolen og voksenlivet. Krop og bevægelse er ligeledes med til at understøtte den sproglige udvikling og de personlige og sociale kompetencer.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med krop og bevægelse angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

Det pædagogiske personale:

- Skaber rum for forskellige sanseoplevelser (mørkerum, vandleg, musik, dans, tumlerum, gyngesanglege, klatre, cykle gymnastik).
- Tilrettelægger ture i naturen, hvor børnenes robust- og udholdenhed styrkes.
- Planlægger aktiviteter, hvor årstiderne inddrages (samler, undersøger, spirer, planter og dyr i naturen)
- Opfordre til fysisk aktivitet.
- Er ansvarlig for, at der i børnehavens fysiske indretning ude og inde er materialer tilgængelige til fin såvel som grov motoriske lege og aktiviteter.
- Igangsætter aktiviteter i form af wellness, massage og mindfulness.

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: Barnet er glad for at bevæge sig og udviser glæde ved det.
2. Tegn: Barnet er udholdende og vedholdende.
3. Tegn: Barnet er istand til at sætte ord på forskellige sanseoplevelser.
4. Tegn: Barnet er selvhjulpent i forhold til af- og påklædning.
5. Tegn: Barnet udfordrer sin kunnen.
6. Tegn: Barnet fordyber sig i fysisk aktivitet
7. Tegn: Førskolebarnet kører på cykel uden støttehjul
8. Tegn: Barnet tør prøve noget, det ikke kender på forhånd

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med krop og bevægelse angivet:

1. Tiltag: Personalet deltager i de fysiske aktiviteter.
2. Tiltag: Personalet igangsætter massage, wellness og mindfulness.

3. Tiltag: Motoriske færdigheder øves på ujævnt terræn.
4. Tiltag: Førskolebørn øver sig i at køre på cykel uden støttehjul.
5. Tiltag: Der planlægges forløb med idræt, gymnastik, ture ud af huset, sanglege og dans.
6. Tiltag: Der samles brænde og laves bål.
7. Tiltag: Vi går på opdagelse i naturen.
8. Tiltag: Der er tilgængelige materialer der undersøger grov- og finmotorikken.

4.5 NATUR OG NATURFÆNOMENER

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med natur og naturfænomener angivet:

Alle 3 afdelinger af Skals Børnehuse er med i Friluftsrådets "Grønne Spirer". Det betyder at der er meget fokus på uderummet, brugen af det og hvordan vi passer på naturen.

Vi arbejder bevidst på at lære børnene at passe på naturen - ikke smide uforgængeligt materialer andre steder end i skraldespanden.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med natur og naturfænomener angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

Det pædagogiske personale:

- Giver barnet mulighed for at opleve glæden ved at være i naturen året rundt.
- Giver barnet mulighed for at få kendskab til naturen som et rum for leg, fantasi, oplevelser, kreativitet, udforskning, fordybelse og viden.
- Giver barnet viden og forståelse for natur og miljø.

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: De er nysgerrige og stiller spørgsmål om naturen.
2. Tegn: Udviser fortrolighed og glæde ved at være ude i naturen.
3. Tegn: Bruger naturen i leg.
4. Tegn: Fordybet og optaget af kryb og kravle.
5. Tegn: Er opmærksom på årstidernes skiften.
6. Tegn: Har tilegnet sig viden om natur og miljø.

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med natur og naturfænomener angivet:

1. Tiltag: Børnene er ude hver dag året rundt i al slags vejr.
2. Tiltag: forskellige temaer, så som Krible Krable.
3. Tiltag: Der er lopper og bøger til rådighed for børnene.
4. Tiltag: Sanseoplevelser med ild, vand, jord og luft.

5. Tiltag: Udarbejder en Grøn handleplan til genervelse af Spireflaget.
6. Tiltag: Ture til naturområder i lokalsamfundet.
7. Tiltag: De voksne udviser og anviser børnene til miljøbevidsthed.

4.6 KULTURELLE UDTRYKSFORMER OG VÆRDIER

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med kulturelle udtryksformer og værdier angivet:

I Skals Børnehuse er der ikke mange børn med anden etnisk baggrund end dansk, derfor er der ikke arbejdet så meget med andre nationaliteters kulturer.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med kulturelle udtryksformer og værdier angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

Det pædagogiske personale:

- Giver barnet mulighed for at arbejde med forskellige udtryksformer.
- Giver barnet mulighed for at stifte bekendtskab med forskellige traditioner.
- Gør barnet bekendt med andre nationaliteter og kulturer

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: At børnene selv tager initiativ til at tegne, male og spille teater.
2. Tegn: At børnene synger, danser og digter.
3. Tegn: At børnene klæder sig ud.
4. Tegn: At børnene inspireres til at videre udvikle deres leg gennem planlagte aktiviteter.
5. Tegn: At børnene udviser kendskab til de forskellige traditioner.
6. Tegn: At barnet tør optræde for andre.
7. Tegn: At barnet kender og kan synge sange, der relaterer til forskellige traditioner.

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med kulturelle udtryksformer og værdier angivet:

1. Tiltag: Sange, sanglege, højtlesning og spil hver dag.
2. Tiltag: Børnenes fødselsdage fejres i børnehaven.
3. Tiltag: Forskellige aktiviteter i forbindelse med jul, påske, fastelavn m.m.
4. Tiltag: forskellige aktiviteter, hvor børnen udtrykker sig gennem forskellige materialer.
5. Tiltag: Børnenes kunst udstilles.
6. Tiltag: Der er adgang til forskellige materialer.
7. Tiltag: Vi låner bøger på biblioteket om andre lande.

- 8. Tiltag: Vi laver mad fra andre kulturer.
- 9. Tiltag: Vi besøger områdets/kommunens kulturtilbud.

Illustration 5

5 ARBEJDET MED ET GODT BØRNEMILJØ SOM EN INTEGRERET DEL AF DET PÆDAGOGISKE ARBEJDE

5.1 ARBEJDET MED ET GODT BØRNEMILJØ

Under udarbejdelsen af pædagogiske læreplaner er arbejdet med børnemiljøet beskrevet med følgende ord:

Det fysiske børnemiljø:

Det pædagogiske personale iagttager, hvor børnene befinder sig både ude og inde. Således at både uderum og inderummet forandres i forhold til behovet.

Det psykiske børnemiljø:

Der afholdes børnesamtaler med inspiration fra DCUM ' interviewguide.

Det æstetiske børnemiljø:

Børnenes produkter hænger i børnehøjde rundt om i husene. Forældre, bedsteforældre og andre omkring børnene inviteres til fernisering, når projektet er afsluttet.

5.2 ARBEJDET MED BØRNEMILJØVURDERINGER

Under udarbejdelsen af pædagogiske læreplaner er anvendelsen af børnemiljøvurderinger til at skabe inkluderende læringsmiljøer beskrevet med følgende ord:

I forhold til det fysiske børnemiljø, vil vi være nysgerrige på at benytte børnemosaikken, for at finde ud af om det vi tror også er det børnene oplever. Metoden vil være med til at indretningen inde såvel som ude, vil være i overensstemmelse med det enkelte barns og børnegruppen behov.

Børneinterviewene er med til at belyse om der er børn der ikke er inkluderet i et eller andet fællesskab.

Det giver det pædagogiske personale mulighed for at reflektere og ændre egen praksis.

6 AFSLUTNING

I arbejdet med denne læreplan, har der været meget opmærksomhed på, hvordan Skals Børnehuses fremtid kommer til at se ud, både pædagogisk og indretningsmæssigt.

I starten af 2017 igangsættes en proces, hvor Skals Børnehuse, afd. Rosengården og Kærhuset, fysisk skal blive til en, med en tilbygning i Kærhuset.

Oplægget til bygningsmassen, er at det skal rumme 85 børnehavebørn, 20 vuggestuebørn og en legestue til dagplejen.

Pædagogisk arbejdes der i processen med en ny læreplan, hvor de 3 afdelingers særkende indarbejdes.

Hjernen&Hjertet

Hjernen&Hjertet er et IT-system, som Rambøll har udviklet til at understøtte arbejdet med udvikling og dokumentation af kvalitet i dagtilbud.

Systemet hedder "Hjernen&Hjertet", fordi det forener den logisk-rationelle "hjerneaktivitet" det er at måle og dokumentere kvalitet, med den "hjerteaktivitet", det er at levere kvalitet i samværet med vores fælles børn.

Hjernen&Hjertet samler oplysninger fra de pædagogiske læreplaner, oplysninger til pædagogisk tilsyn, "Dialogprofiler" til brug i forbindelse med forældresamtalerne og andre oplysninger om den pædagogiske kvalitet.

Oplysninger fra alle disse forskellige dokumentationsopgaver, suppleret med kommunale nøgletal gør det muligt gennem Hjernen&Hjertet at give alle et bedre overblik over kvaliteten i det pædagogiske arbejde.

Du kan læse mere om Hjernen&Hjertet på hjemmesiden: **www.hjernenhjertet.dk**